

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
la străinătate 300 Lei

Inscrisă la registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3-1938.

Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaș
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melln și Iuliu Mator
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Congresul „Astrei” la Sibiu

Niciodată nu s'a ținut un congres al „Astrei” mai trist și mai dureros ca în anul acesta.

Acest congres era să se țină la Cluj, în inima și capitala Ardealului; în orașul acela pe care noi l-am dezvoltat, noi l-am reînviat și noi l-am renăscut. În acel Cluj, ca și care nici un alt oraș din România nu s'a dezvoltat așa de mult și atât de frumos. Dar Dumnezeu altfel a binevoit. Clujul ne-a fost luat, iară noi a trebuit să ne adunăm la Sibiu, în orașul de obârșie al „Astrei”, acolo unde s'a zămislit, din mintea luminoasă a celui ce a fost marele învățat al neamului Timotei Cipariu și a energicului mitropolit Andrei Baron de Șaguna, „Astra”, adică „Asociațiunea Transilvană pentru literatura și cultura poporului român”.

Și, deși cu inimi însângerate și pline de durere nespunsă, ne-am adunat totuși câteva sute de fruntași ai Ardealului și am ținut cel mai trist și mai dureros congres al „Astrei” din câte s'au ținut vreodată.

Toți eram cu sufletul îndurerat. Pe fețele ftecărui se vedea întristarea și suferința. N'am văzut o singură față veselă. Până și aceia cari erau până acuma vesnici cu zâmbetul pe buze, erau acolo cu fețele posomorite. Căci simțiam cu toții că dela 1861, adică de 79 de ani încoace, „Astra” încă n'a avut o durere atât de mare ca acuma, când jumătate din Ardealul nostru scump am fost siliți a-l lăsa pradă Ungurilor, iară Basarabia, o mare parte din Bucovina și din Dobrogea Rușilor și Bulgarilor.

După slujbele religioase cari s'au slujit, ca de obicei, la cele două biserici românești din Sibiu, la catedrala ortodoxă și la biserica noastră parohială, s'a deschis, în sala cea mare a Prefecturii Județului, congresul. La masa prezidențială a luat loc dl vicepreședinte Dr. Gheorghe Preda, fiindcă președintele Dr. Iuliu Moldovan plecase la Teaca, în Ungaria, pentru a lua parte la îngropăciunea mamei sale. De partea dreaptă a vicepreședintelui „Astrei” se afla I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan al Sibiului și P. S. Stan al Maramureșului, iară de-a stânga Ilustritatea Sa Dr. Victor Macavelu, vicarul Mitropoliei noastre. Celelalte scaune erau ocupate de membrii ai Comitetului Central, de dl Dr. Iuliu Maniu fost primministru, de primarul șas al orașului Sibiu și de alți oameni de seamă.

Dintre Blăjenii au ținut să la parte, afară de pâr. vicar, părinții canonici Gheorghe Dănilă și Iuliu Mator, profesorul dela Academia Teologică Dr. Augustin Popa, inspectorul școlar Dr. Ștefan Manclulea directorul despră-

mântului Blaș al „Astrei”, directorul Școlii Normale Dr. Coriolan Suciu, fostul șef al poliției din Blaș dl Ion Lupeanu și profesorul Olimpiu I. Barna.

În vorbirea de deschidere dl vicepreședinte a arătat durerea „Astrei” între împrejurările îngrozitoare de astăzi, apoi a salutat pe înalții arhierii al celor două biserici, pe reprezentanții autorităților și, chiar în urmă, pe fostul președinte al Consiliului Dirigent, pe dl Dr. Iuliu Maniu, cărui sala l a făcut foarte călduroase ovații.

S'au trimis numai decât obișnuitele telegrame Malestății Sale Regelui, Domnului General Antonescu conducătorul Statului și dl ministru al Educației Naționale și al Cultelor, iar apoi s'au ales cele 3 comitete obișnuite, urmând salutarile autorităților. Cel dintâi a vorbit, frumos și cuminte, I. P. S. Mitropolit al Sibiului, arătând durerea celor de față pentru pierderea altor frați de acum despărțiți de noi, însă nu pentru totdeauna. Pâr. vicar Macavelu a adus salutul I. P. S. Mitropolit Dr. Alexandru Nicolescu al Blăjului, care fiind răcit nu a putut lua parte la aceste serbări. Ilustritatea Sa a spus că, precum în Ungaria nu se face deosebire între unit și neunit când e vorba de suferințele Românilor, așa trebuie să lucrăm și aici cot la cot, uniți cu ortocșii pentru binele „Astrei”. Au vorbit apoi pe rând ceilalți reprezentanți ai autorităților și ai societăților culturale.

În semn de jate pentru pierderea celor trei provincii, nu s'a ales comitet nou, urmând ca vechiul comitet să conducă „Astra” până la congresul din anul viitor.

Sedința s'a ridicat la orele 2 după amiază, iară la orele 17 dl profesor universitar Dr. I. Lupăș a vorbit despre „Problema Transilvaniei în timpul lui Carol I”, iară dl prof. univ. Dr. Olimpiu Boltoș despre: „Progresul cultural al Transilvaniei, după Untre”.

Sedința s'a sfârșit cu imnul nostru: „Deșteaptă-te Române”, pe care l-a cântat întreaga sală în picioare. „Murim mai bine-n luptă cu glorie deplină, decât să fim sclavi țarăși în vechiul nost' pământ” a fost hotărârea nestrămutată luată de toți cei de față.

N'a urmat nici banchet nici bal, cum n'a fost sămbătă seara nici seară de cunoștință. A fost cel mai trist congres al „Astrei” în cel 79 de ani de când există această asociație.

Fi-va oare cel puțin congresul din anul viitor ceva mai vesel?

A murit părintele Moșa!

Radio-București ne-a adus, miercuri seara, știrea dureroasă, că pâr. Ion Moșa, protopopul ortodox al Orăștiei, unul dintre cei mai de seamă ziaristi ai Ardealului, intemeietorul gazetei populare „Libertatea” din Orăștie, nu mai este între cei vii.

Plin de însuflețire cum era și tatăl marelui legionar și martir național Dr. Ionel Moșa, care a fost mâna dreaptă a căpitanului, a crezut că nu poate să lipsească dela serbările legionare dela Iași. A plecat deci, într'un automobil deschis, dela Orăștie la București și de acolo la Iași. A răcit, l-au dus în spital la București, unde medicii au constatat că are aprindere de plămâni Boală grea și nemiloasă, mai ales pentru un bătrân de 72 ani! Oricât au încercat doctorii învăși să-l scipe, nu l-au putut. Dumnezeu i-a cerut sufletul, iară inima, care numai pentru neamul și credințioșii săi a bătut, a încetat să mai miște, așa că fruntașul gazetariilor români din Ardeal ne-a părăsit pentru totdeauna.

Înă de teolog scria regulat la „Foaia Poporului” din Sibiu, apoi la „Tribuna” și „Telegraful Român” din Sibiu. Fiind numit preot la Orăștie, intemeiază la 1897, împreună cu alți 25 bărbați de seamă, „Libertatea”, acea gazetă populară dela Orăștie, care a ajuns la cea mai mare răspândire la noi.

Abia la o jumătate de an scrie un articol în care arată că regele Matia al Ungariei a fost român. Pentru aceasta a fost osândit la 2 ani închisoare.

Cei 25 de intemeietori ai „Libertății” însă nu au scris aproape nimica la „Libertatea”, așa că pâr. Moșa a rămas singur. N'a descurajat însă, ci a făcut-o singur, fiind nu numai redactorul ci și administratorul ei. Nu peste mult adaugă la „Libertatea” și „Foaia Interesantă” iară mai târziu „Tovărășia” și „Bobârnaci”.

În 1914 guvernul ungar suspendează „Libertatea”, dar pâr. Moșa nu se înpăimântă, ci o mută mai întâi la București, iar în 1916 la America, unde apare 2 ani.

În 1918 vine acasă din America, iar în 1919 o scoate din nou la Orăștie, unde a apărut până în anii trecuți.

Cel dintâiu, care a întemeiat o gazetă populară la noi Români, a fost marele învățat dela Blaș Timoteiu Cipariu, care la 1848 a scos, cu litere chirilice, foaia populară: „Învățătorul Poporului”. Această gazetă însă n'a apărut decât vre-o câteva săptămâni. Libertatea pâr. Moșa a fost însă, după „Foaia Poporului” dela Sibiu, a treia dar cea mai răspândită gazetă populară ro-

mână, iară păr. Moța, fără îndoială, cel mai iscusit gazetar popular român.

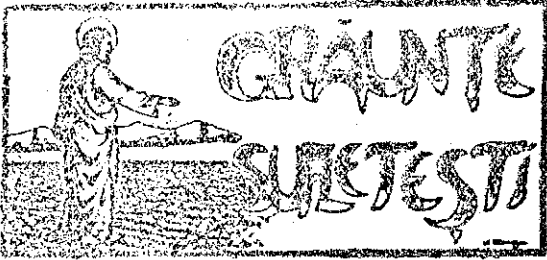
Păr. Ion Moța a fost și dezechilul în gazetărie a fiieratului Alexandru Lupeanu Meliu, care vorbea despre el totdeauna cu foarte mare cinste și recunoștință, ca despre unul dintre cei mai mari binefăcători ai neamului.

Guvernul i-a făcut onorariile naționale, recunoscând prin aceasta marile vrednicii ale răposatului. Inmormântarea i-a făcut sâmbătă 23 Noiembrie la Oștie, fiind petrecut la mormânt de mii de cetători de ai lui.

Cuvine-se deci să-i aducem și noi acest prinos de recunoștință, vărsând pe mormântul lui proaspăt o sinceră lacrimă de durere.

În veci pomenirea lui!

Păr. Iuliu Malor

Asuprirea săracilor, a văduvelor și orfanilor

Știm din sf. Scriptură a Vechiului Testament, cât l-a asuprit Faraon pe Evrei până se aflau în Egipt, cum a poruncit să fie ucși copiii Evreilor, cum le-a dat bărbaților și femeilor tot feiul de lucrări pe cari nu erau în stare să le isprăviescă, cum pe urmă Dumnezeu s'a îndurat de poporul cel ales zicând: „Iată strigătul fiilor lui Israel a ajuns până la mine și am văzut deatul împilarea cu care-i împilează Egiptenii” (II Moise, 3, 9) și i-a scos din robia egipteană, înlăsat pe Faraon și întreaga oștire a lui o a înecat în Marea Roșie.

Așadară asuprirea Evreilor, cari erau săraci, a strigat după răzbunare la ceruri și răzbunarea a și venit.

Acelaș păcat strigător la ceruri l-au făcut și cărțurarii și fariseii, de aceea l-a amenințat Mântuitorul zicând: „Vai vouă cărțurarii și fariseilor fățarnici; că mâncați casele văduvelor și de ochii lumii vă rugați rugăciuni lungi; pentru aceasta mai multă osândă veți lua” (Matei 23, 14).

Nu mai mic păcat fac și acela cari caută să se folosească de învățămintele celor ce sunt cuprinși de potop, de foc și de cutrămur, fărând fără milă avutul bleșilor nenorociți.

Și mai scârboși sunt soldații cari sunt puși să adune răniții și morții de pe câmpurile de luptă, iar sub masca milei sufletești îi jeluiesc de bani și de alte averi.

Că ce mare păcat fac celce asupresc și păgubes: văduvele și orfanii, o spune tot sf. Scriptură: „Blestemat să fie celce va judeca strâmb pe străin, pe orfan și pe văduvă. Și tot popo ul să răspundă: Amin” (5 Moise 27, 19)

O sârmană văduvă din Padua (Italia) a fost înșelată rău de un cămătar care-i pretindea mai mult decât îi era datorare. S'a plâns deci episcopului cetății, sfântului Inventiu. Acesta și-a trimis diaconul la cămătar și l-a rugat, să nu-i facă nedreptate bletei văduve. Dar cămătarul nici n'a voit să auză de așa ceva. Atunci diaconul i-a plătit întreagă suma pe care o cerea. În clipita aceea însă cămătarul s'a prăbușit fără viață la pământ, pedepsindu-l Dumnezeu în mod vădit pentru marea fărădelege.

Rhodanus, vistierul împăratului roman Valentinian I, a răpit la anul 369 întreagă averea văduvei Berenice. Aceasta l-a pârît, iară Iudecătorii l-a constrâns, să-i întoarcă văduvei tot ce l-a luat. Nemulțumit cu osânda, a cerut lertare dela împăratul. Iudecătorul însă a sătuit-o și pe Berenice să se întoarcă la împăratul. Acesta, auzind de nedreptatea ce l-a făcut Rhodanus, a poruncit să se publice vina lui în fața poporului adunat la circ, iar pe Rhodanus l-a osândit la moarte prin rug. A fost deci ars de viu în fața poporului.

Cu tot dreptul zice deci Domnul: „Pe văduvă și pe orfan să nu-i obișnuiești, iar dacă îi vești obișnuiești și ei vor striga către mine, eu a-

lunul voiu auzi strigarea lor și mânia mea se va aprinde și pe voi vă voiu ucide cu sabia, iar femeile voasire rămănea-vor văduve și III voștri orfani” (II Moise 22, 21—23).

Părintele Iuliu

Cutremurul de pământ din țară

Scriam în numărul trecut al gazetei că vom da noui amănunte în legătură cu cutremurul din săptămâna trecută.

Știrile sesite din locurile bătute de acest cutremur arată că prăpădul a fost și mai mare decât s'a știut la început.

Mai mare a fost cutremurul și urmările i-au fost mai groaznice în Moldova și apoi în Muntenia. În aceste ținuturi multe sate și orașe au fost dărâmate, casele nimicite. Numărul celor morți și răniți este foarte mare. La București, în locul unde a fost dărâmat un mare palat, au continuat lucrările de curățire a dărâmurilor și ridicare a celor morți. În pivnițele necstui palat s'au fost refugiat mulți din aceia cari locuiau acolo. N'a mai putut fi mântuit însă nici unul. Dărâmurile i-au acoperit cu totul, iar la urmă, a izbucnit și un foc mare, care a făcut cu neputință orice încercare de ajutor. Trupurile celor morți cari se scot acum de acolo nu mai pot fi recunoscute, din pricina arsurilor.

Cutremurul a trezit groază și spaimă mare, la sate. În unele locuri pământul s'a crăpat și a ieșit afară păcură, noroi și apă fierbinte; în alte părți s'au văzut pe cer semne luminoase și s'au auzit bubuituri adânci cari au îngrozit și mai mult lumea.

Englezii fac din Gibraltar insulă. Gibraltarul este o stâncă înaltă și puternică, la capul de miazăzi a Spaniei, în nemijlocită apropiere de Africa. Acest Gibraltar formează o strâmtoare de mare, prin care se trece din Oceanul Atlantic în Marea Mediterană. Această strâmtoare se numește Gibraltar, care este o stâncă a Englezilor și atât Spaniolii cât și Germanii și Italianii ar dori să li-o ia, dar până acuma nu au putut-o lua. Acest Gibraltar până acuma era în legătură cu pământul Spaniei. Dar acuma Englezii, văzând că Spaniolii sunt foarte nemulțumiți, au hotărât să-l desfacă de pământul Spaniei și să-l prefacă într-o insulă. În forma aceasta, cred ei, că Spaniolilor nu le va tot umbra gândul să fie al lor.

Sălbătăciunile fug din Siberia din cauza frigului. Din Rusia vine vestea că turme uriașe de zeci de mii de reni sălbateci fug din Siberia spre părțile mai de miazăzi ale Rusiei, din cauza marelui frig ce bătutește în Siberia. După turmele de reni (vittele Siberiei) vin o mulțime de lupi, iar în urma lor alte animale sălbatece, cari mănâncă stărvele renilor morți de foame.

În Germania sunt mai mulți catolici decât protestanți. După cele mai noi statistici, în Germania sunt 48 milioane de catolici, 45 milioane de protestanți, 100 mii catolici vechi, 50 mii ortodocși, un milion sectanți cehi, 200 mii evanghelici liberi, 300 budiști și 300 mohamedani. Așadară catolicii sunt mai mulți decât protestanții.

Când țigancă știe face bine cu ochiul. Multe se mai întâmplă când omul este stăh de cap și se lasă ușor vrăjit de farmecele unei țigănci. Întâmplarea de față s'a petrecut în orașul Arad. Negustorul Ioan Hajoș s'a lăsat amăgit de făgăduințele de dragoste ale unei țigănci pe care a chemat-o la el acasă. Nu l-a mers cu dragostea așa cum credea și așa cum îl cerea inimioara lui înflăcărată. În vreme ce el era în casă singur singurel cu acea care-l vrăjise inimioara, a năvălit peste el trei frați de ai țigăncii, cari l-au silit să le dea toți banii, pe cari îi avea în casă. De groază ca să nu se afle în oraș de isprava lui și să fie de râsul lumii, negustorul i-a dat toți banii. Totuși fapta lui n'a rămas ascunsă. Căci în scurtă vreme s'a aflat și țigancii au fost dați pe mâna poliției.

Casă de vânzare

Strada Ioan M. Moldovan Nr. 3.
Informațiuni la Redacția
„Unirii Poporului”

Foița „Unirii Poporului”

COLINDE

din colecția G. TODICA

Colo'n josu, mai în josu,
florile dalbe,

s'a zidit o mănăstire
cu pereții de făclie.

În mănăstire cine șede?
Șede, șede maica sfântă,
c'un fiuț micuț în brațe.

Fiul plânge,
stare n'are,
maica sfântă-i cuvântare:
taci fiule.

taci dragule,
că ție maica ți-a dare

două mere
două pere,
să te joci în raiu cu ele.

Fiul plânge,
stare n'are,

maica sfântă-i cuvântare:
taci fiule,

taci dragule,
că ție maica ți-a dare

scaunul județului,
șuștarul botezului:

cu scaunul-i judeca,
cu șuștarul-i boteza!

Fiuțul se mulcomia.

— Voe bună i-o colindă!

Astăzi praznic luminat
noi cu drag am așteptat
s'auzim îngeri cântând,
filosofi călătorind:
îngerii dând veste bună
la tot neamul, dimpreună
și la gazdă voe bună!

(Urarea din urmă se recitează, dar nu se cântă,
după fiecare colindă)

(Din Încod, jud. Someș)

Trenule, mașină mică

Trenule, mașina mică,
Unde duci pe Vasilică?
Colo'n munte la Sinata,
Să-l bată, vântu și ploaia.

Trenule, n'at avea parte
De șuruburile toate,
De șințele de sub roate!
Că m'al străinat departe
Și n'are cin să mă caute.
Că n'am mamă, și n'am tată,
Gândești c'am picat din piatră,
Și n'am frați și n'am surori,
Gândești c'am picat din nori.

Auzită dela copilul Avram Vasile de 9 ani, orfan
din comuna Heni, Alba.

Ionel Roscovei, Obreja

Cum stă lumea și țara

Călătoria dlui general Ion Antonescu în Germania

Răspunzând invitației făcute de guvernul german, dl general Ion Antonescu a făcut în săptămâna aceasta o călătorie în Germania. În timpul șederii în această țară, D. S. a avut o convorbire cu dl Hitler și cu fruntașii politici germani.

După călătoria făcută în Italia, călătoria aceasta în Germania este o a doua călătorie politică însemnată, pe care conducătorul țării noastre o face în străinătate.

România s'a alăturat la pactul tripartit

Cuvântul acesta de pact tripartit nu este nou cititorilor acestei gazete. Au mai auzit poate de el și înseamnă o înțelegere făcută în trei. În toamna anului acestuia Germania, Italia și Japonia au făcut o mare alianță politică și militară. Acestei alianțe sau înțelegeri făcute între trei țări i-s'a zis cu un cuvânt mai înalt și mai scurt, pact tripartit.

Țările cari au făcut această înțelegere s'au legat între ele, să se ajute una pe alta, să se aprijine și să lucreze pentru a face o împărțire mai dreaptă între popoare, o nouă așezare în lume, așa cum cred ele că este drept și bine.

La această înțelegere s'a alăturat și Ungaria prin glasul miniștrilor ei, contele Teleki și Csaki, cari au fost mai în zilele trecute în Germania.

Tot în cursul săptămânii trecute s'a alăturat la pactul tripartit și țara noastră. Scrisorile prin care România s'a alăturat acestei înțelegeri au fost iscălite de dl general Ion Antonescu, în timpul șederii Domniei Sale în Germania.

Prin aceasta învoială politică țara noastră s'a alăturat cu totul politicii Germaniei, Italiei și Japoniei. Aceste țări s'au învoit să țină seamă de interesele României, în schimbările ce se vor face și să-i ceară părerea.

Întâlniri politice

Săptămâna aceasta a fost o săptămână de mari schimbări politice. Miniștrii Teleki și Csaky au făcut o călătorie la Viena, unde au avut o întrevedere cu dl Hitler conducătorul Germaniei. Cei doi conducători ungari au hotărât alăturarea Ungariei la pactul tripartit. De lucrul acesta Ungurii sunt foarte mândri și spun că este de mare însemnatate pentru politica Europei.

Alte țări, cum este Anglia spun că Ungaria nu poate schimba cu nimic politica țărilor europene și mersul lucrurilor. Noi suntem de părere că este cam așa și că totul nu este decât o laudă mare ungurească.

Tot în cursul acestei săptămâni s'a alăturat și România la pactul tripartit. De vizita dlui Antonescu în Germania s'au ocupat pe larg toate gazetele din țară și străinătate.

Se spune că în curând se va alătura la pactul tripartit și Bulgaria. În felul acesta se ridică în Europa un zid puternic de alianțe, în stare să facă față la orice.

Ce a mai hotărât statul miniștrilor

La începutul săptămânii trecute s'a ținut un consiliu de miniștri prezidat de dl general Ion Antonescu. Domnia Sa a făcut o dare de seamă despre călătoria făcută în străinătate.

S'a arătat apoi, cât sunt de înaintate lucrările de plugărie și însămânțare a pământului. În ce privește stricăciunile și pagubele prici-

nite de cutrămarul din 10 Noembrie, statul miniștrilor a hotărât ca locuințele oamenilor nevoiași să fie refăcute prin Ajutorul Legionar cu fonduri anume date pentru aceasta. De asemenea s'a hotărât, ca să se vină în ajutorul celor păgubiți de cutremure cu împrumuturi și înființarea unor Oficii de închiriere.

S'a mai hotărât apoi ca, începând cu 20 Noembrie, studenții Universității din Sibiu să poată merge gratuit cu trenul între Orna Sibului și Sibiu.

M. S. Regina Elena a plecat în Italia

Joi în săptămâna trecută M. S. Regina Mamă a plecat la Veneția, în Italia.

La plecare din gara Mogoșoala, M. Sa a fost întâmpinată de M. S. Regele Mihai de membrii guvernului și de alți slujbași înalți.

Teofil Sidorovici s'a omorât

Fostul comandant al „Străzii Țării” desființate acum, Teofil Sidorovici s'a omorât la locuința sa. Gazetele spun că era chemat să răspundă în fața judecării de felul cum a mârșit banii „Străzii Țării” și că din această pricină s'ar fi și omorât.

Osemintele Căpitanului vor fi îngropate la Casa Verde

Osemintele Căpitanului Decemvirilor și Nicadorilor uciși în cumplita prigoană din anul trecut, vor fi îngropate cu mare cinste de legionarii la Casa-Verde. Aceasta ca un semn de felul cum știe mișcarea legionară să-și cinstească pe acela cari au murit luptând pentru gândurile și țelurile ei.

Sfântul Părinte dela Roma au trimis ajutoare celor năpăstuiți de cutremure

Cel dintâi care s'a gândit să vină în ajutorul familiilor din România sărăcite și nenorocite de cutremur, a fost Sfântul Părinte dela Roma, Papa Pius XII. Inima lui iubitoare de părinte s'a îndușogit de suferințele fraților noștri și le a trimis un însemnat ajutor bănesc.

Darul Führerului Germaniei.

Durerea mare care ne-a lovit în urma cutremurului a fost simțită și de alții. În semn de prietenie pentru țara noastră dl Hitler Führerul Germaniei a binevoit să pună la dispoziția guvernului român 10 milioane lei, ca un dar personal al său pentru ajutorarea celor păgubiți de cutremur.

Dl Horia Sima a mulțumit în numele guvernului român și a poporului român, trimițând o telegramă dlui Hitler.

Turcii nu intră în război

Prin glasul conducătorilor ei, Turcia a spus că ea nu intră în război. Înțelege să rămână și pe mai departe în pace alăta vreme cât nu va fi atârțată de alții.

Ca Dumnezeu să ne păzească

La vreme de mare încercare omul simte mai mult cât, atârță de Dumnezeu și se întoarce spre el. Suferințele venite sunt de multe ori prilejuri de întoarcere și pocăință.

Anul acesta neamul nostru românesc a cunoscut mari încercări, a trăit durerea sferticării hotarelor, secetă, pohoale pustitoare, un an rău și neroditor, iar pe deasupra pagubele și stricăciunile unui cutremur, cum nu s'a mai pomenit de mult.

Ca un început de pocăință, un semn al întoarcerii spre Dumnezeu, s'a făcut în joi tre-

cută o mare procesiune la București, condusă de patriarhul Nicodim. Au luat parte peste o sută de mii de credincioși.

Bulgarii și Jugoslavii

Până acum aceste două popoare au trăit în pace și în înțelegere. Nu s'a vorbit și nu s'a prea știut că ar avea ceva de împărțit între ele. Se știa că Sârbii nu s'au prea înțeles cu Italianii. Acum de când s'au turburat apele păcii și în vecinătatea lor, de atunci parecă a mai scăzut și din înțelegerea dintre Sârbi și Bulgari. Se spune chiar, că Bulgarii au gânduri de cucerire mare și ar vrea acum să ia dela Sârbi, Macedonia.

Pentru lucrul acesta Sârbii sunt foarte năcăjiți și scriu în folie lor, că așa ceva nu se va întâmpla niciodată.

Și Slovaci s'au alăturat pactului tripartit

Alianța făcută de Germania, Italia și Japonia crește și se întărește tot mai mult. Acestei alianțe i-s'au alăturat până acum România, Ungaria și Slovacia. Se crede că în curând se va alătura și Bulgaria.

Buturuga mică

Povestea că cu buturuga mică, se răstoarnă carul mare, o vedem că se petrece aleva sub ochii noștri în Țara Grecească. Puștin, cum sun Grecii, nu s'au lăsat înspălmântați de laudele mari ale Italiei și au pornit cu hotărâre la război.

Dupăce s'au apărat vitejește, acum, spun zărele, că au trecut ei la atac și înaintază în continuu. Trupele lor au trecut chiar pe pământul Albaniei ocupat de Italiani.

Mersul războiului

Luptele între Englezi și Germani continuă și acum cu destulă înverșunare. Se dau însă numai lupte de aviație și pe mare. Aeroplanelor germane aruncă bombe asupra orașelor engleze, făcând mari stricăciuni și pagube.

Englezii duc și ei lupta cu destulă îndărjire și îndrăzneală și nu se lasă așa de ușor bătui. Avioanele lor fac sboruri deasupra Germaniei și Elveției.

Întâlnirea dintre dl Hitler și regele Bulgariei

În cursul săptămânii trecute, dl Hitler s'a întâlnit cu regele Bulgariei, în orașul Berchtesgaden. Ce au vorbit cei doi conducători de țări, nu se știe. Se spune însă că această întâlnire este un semn că Bulgaria este o prietenă nefățarnă a Germaniei și Italiei.

A apărut

A apărut

„Calendarul dela Blaj” pe 1941

care este cel mai frumos și mai ieftin calendar popular. Pe lângă partea calendaristică, cu arătarea mersului vremurilor, a posturilor și ajunurilor, calendarul mai cuprinde o mulțime de lucruri folositoare și plăcute. Are un îndreptar tipiconal bisericesc, unde este arătată rânduiala slujbelor pe fiecare duminică și sărbătoare, catalogul alfabetic al tuturor sfinților ce se prăznesc peste an, așa că de acest calendar nu se va putea lipsi nici un preot sau cantor. Mai cuprinde o mulțime de articoli religioși și literari, povestiri frumoase, glume, lucruri și minunății de tot felul de pe fața pământului.

tului, poezii și chipuri frumoase, iar la urmă târgurile din Ardeal și Banat.

In acest an de mare scumpete, prețul calendarului este foarte mic, așa că-l poate avea orișicine. La redacția gazetei și în librării se vinde cu 15 Lei. Cine cere mai mult de 10 exemplare, acasă la redacția gazetei, le primește cu o reducere de 20%, adică cu 12 lei exemplarul.

Trimis prin postă, un calendar costă 18 lei, adică 15 lei prețul calendarului + 3 lei speșele postale. Pentru 2 calendare speșele postale sunt de 5 lei, pentru 3 calendare 6 lei, pentru 4 calendare 8 lei, pentru 5 calendare 10 lei.

Cine comandă 10 exemplare, primește calendarele acasă cu posta plătită de noi. Cine comandă 20 exemplare, primește acasă calendarele cu posta plătită de noi și un calendar gratuit. Cine comandă 30 exemplare, primește calendarele acasă cu posta plătită de noi și trei calendare gratuite. Cine comandă 40 exemplare, le primește acasă cu posta plătită de noi și primește încă 4 calendare gratuite. Cine comandă 50 exemplare, le primește acasă cu posta plătită de noi și mai primește 5 calendare gratuite. Cumpărătorii cari vreau să se bucure de reducerea de 20% vor trebui să plătească ei speșele postale, cari sunt:

Pentru 10 exemplare 20 lei, pentru 20 calendare 25 lei, pentru 30 calendare 30 lei, pentru 40 calendare 35 lei, pentru 50 calendare 40 lei, pentru 60 calendare 45 lei, pentru 70 calendare 50 lei, pentru 80 calendare 55 lei, pentru 90 calendare 60 lei, pentru 100 calendare 65 lei.

Cititorii cari vor trimite până la 1 Ianuarie 1941 abonamentul la gazeta pe 1940, sau vor abona gazeta pe un an de zile, primesc acest frumos calendar gratuit, cu posta plătită de noi.

După 1 Ianuarie 1941 acest favor nu credem să-l putem face, fiindcă până atunci, de regulă, se vând toate calendarele.

Și Bulgarii. S'au purtat ei Bulgarii mai cu mână decât Ungurii cu Românii din județele cari li s'au dat, dar se vede că și ei ne urăsc mult. In zilele trecute un cunoscut medic român din orașul Siliștea a fost bătut îngrozitor de o ceată de bățuși bulgari. Bietul om n'a avut cui se plânge, căci stăpânirea bulgărească nu l'a luat în seamă.

Și ungrul recunosc... Postul de radio din Budapest recunoaște că au fost expulzați din Ungaria foarte mulți Români. După spusele acestui post au fost expulzați 9390 de Români. Noi știm însă că au fost expulzați cu mult mai mulți și că expulzările și bătăile Românilor n'au încetat nici azi, în Ardealul rob.

Banca Națională a României

DE VÂNZARE

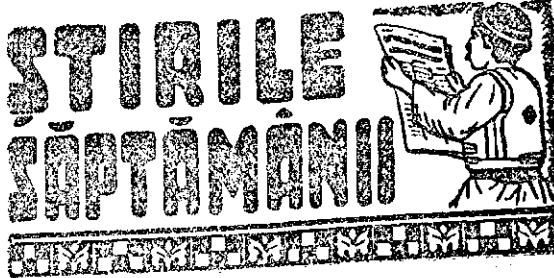
Imobilul din Mediaș strada Gheției No. 12.

Licitația se va ține în ziua de Joi 12 Decembrie 1940, ora 11 a. m. la sediul Băncii Naționale din Blaj. (localul Băncii Patria).

Amatorii vor depune cel mai târziu până la începerea licitației o garanție în numerar de 5% din prețul oferit.

Banca Națională a României își rezervă dreptul de a decide.

165 (1-1)

Conducătorul Statului a trecut prin gara Blaj. Luni după amiază, la orele 15,45, a trecut prin gara Blaj, cu un tren special, Domnul General Ion Antonescu, conducătorul Statului Român și președintele consiliului de miniștri, venind dela Berlin. Trenul s'a oprit în gară, iar Domnul General a trecut în revistă formațiile Fraților de Cruce, cari au cântat, în timp ce s'a urcat în vagon, iar trenul s'a pus în mișcare: »Sfântă tinereță legionară«. Gara era ticsită de lumea care a ieșit întru întâmpinarea Domnului General. Mitropolia n'a fost incuoștințată, ca să poată fi întâmpinat și de reprezentanții Înaltpreasfințitului nostru Mitropolit, care de câteva zile, este răcit și în pat.

Nenorocirea satului Mierla. Un sat întreg trăiește din nou din noaptea de Jai, clipe de mare groază. Este vorba despre satul Mierla din comuna Ogredin, din Muntenia. Pe o întindere mare, pământul unde este așezat satul se crapă și lunecă încetul spre o vale. Îngrozii, bieții săteni își părăsesc locuințele și fug. Casele se crapă și se dărâmă.

A murit fostul ministru Ion Inuceleț. Luni, 18 Noembrie a murit la București, pe neașteptate, fostul ministru al Basarabiei Ion Inuceleț, în vârstă de 65 ani. El a fost cel ce a prezidat actul unirii Basarabiei cu Patria-Mamă, la 1918, și care era ministru de interne și când s'a cedat Basarabia din nou Rusiei, dar n'a voit să depună jurământul. În veci pomenirea lui!

Ministrul de justiție al Albaniei omorât de o bombă dușmană. Dl. Giafer Ipy, ministrul de justiție al Albaniei, a avut ceva de lucru pe câmpul de luptă, când deodată a apărut un avion grecesc, din care s'a aruncat o bombă, și aceea l'a omorât. Interesant e că Giafer Ipy a fost președintele adunării, care a hotărât unirea Albaniei cu Italia.

Divorț târziu. Un finlandez în vârstă de 87 ani a cerut să fie despărțit de soția sa, în vârstă de 85 ani și cu care trăise în căsătorie 65 de ani. El spune că nu s'au înțeles nici odată și că și-au petrecut toată viața certându-se. Bietul om a spus că ar dori ca cel puțin sfârșitul vieții să-i fie linistit.

I-a omorât pământul. Locuitorii Costică Alexandru Ion de 34 ani și Dragea N. Arănaș de 16 ani din Râmnicea Sărat au mers la marginea orașului după lut. Nebăgând de seamă că pământul este crepat în urma cutremurului, ei au scormonit în găurile făcute sub mai, iar pământul s'a răsturnat peste ei. Amândoi au fost omorâți de pământul ce a căzut peste ei.

Ce ne scrie un vechiu cetitor. »Stimați domni dela »Unirea Poporului! Ca unui care mi-am încălzit sufletul din slova foii »Unirii Poporului!« timp de 20 de ani, azi, când fiind atât de greu lovit de soartă, rămânând cu Sătmarul nostru și al sfântului nostru erou Păr. V. Lucaci prada barbarilor asiatici Unguri, părăsind tot ce am agonisit într-o viață de 50 de ani, m'am hotărât să trăiesc în țara scumpă a graiului românesc și am trecut în scumpa noastră Românie. — Cel dintâi gând în aceste momente de hotărâre ale mele se îndreaptă către prietenul care dăminecă de dăminecă venea să-mi povestească despre Dumnezeu, națiune și lume. E »Unirea Poporului!« acest prieten. Doresc ca și de aci înainte, prin orice sforțări, chiar refugiat fiind, să am în sfintele dumineci pe masă în căsuța mea, în mijlocul familiei, slova dulce și staturile totdeauna bune ale »Unirii Poporului!«. Trimiteți-mi, Vă rog foaia pe adresa Pop Vasile, refugiat, Ujora, str. Mihai Vițeazul Nr. 12 jud. Alba».

Canonic nou la Baia Mare. Afiam din cercularul cel mai nou al P. S. Dr. Al. Rusu dela Baia Mare că pâr. canonic Dr. Gheorghe Bob a fost ridicat la rangul de prepôzit: pâr. canonici Ludovic Vida, Aurel Dragoș, Ioan Turdeanu și Liviu Racotjan înaintați în grad, iar pâr. Vasile Szabo, protopopul dela Baia Mare, a fost ales canonic. Gratulăm!

Ziua de rugăciune a toată lumea a fost ziua de 24 Noembrie 1940, când, la dorința Preafericitului Părinte Papa Pius XII, creștinii catolici de pe întreg rotogolul pământului au înălțat rugăciuni fierbinți, iar sutele de mii de preoți atârnați de marele păstor au slujit câte o sfântă liturgie pentru odihna sufletelor celor morți din cauza războiului, pentru mângăierea celor exilați, refugiați, risipiți și întemnițați din

răutatea atâtor oameni fără de suflet. Insuși Sfântul Părinte a slujit în acea zi liturgia mare, la altarul de pe mormântul sf. Petru din Vatican, și a rostit o cuvântare prin care a înfierat pe toți aceia cari tumultesc suferințele oamenilor prin războiul nemilos de astăzi.

Când au mai fost cutrămure mari în România. La 6 Aprilie 1790 a avut loc în București un puternic cutremur care s'a resimțit până la Lemberg în Crimeea și la Constantinopol. La 17 Septembrie 1821 a început un cutremur care s'a repetat timp de câteva luni și ale cărui pagube au fost resimțite mai cu seamă la Iași. Și acesta s'a simțit până la Nicolaiev și în Odesa în Rusia. La 23 Septembrie 1829 au fost distruse în București 150 de case. Acest cutremur a fost simțit în Ungaria, Sransilvania și Ucraina. La 23 Ianuarie 1939 a avut loc un cutremur la Râmnicea Sărat și în împrejurimi. Cu această ocazie pământul a crăpat în numeroase locuri. A fost simțit până la Orșova și la Istambul. La 14 August 1964 a fost un distrugător cutremur la Cătărași, 100 kilometri la răsărit de București. La începutului Mai 1879 au fost distruse 27 case în Jud. Sorocea. Ultimul cutremur mai mare a fost la 14 Oct. 1898. Acesta a provocat pagube mai mari la Oltenița și la Glurgiu și a fost simțit în toată România, în Bulgaria, în Ungaria și în anumite părți ale Rusiei și Turciei.

Să ne îngrijim uneltele agricole

Cele mai multe unelte agricole sunt făcute din fer. Ferul este un metal care suferă de rugină. Rugină ferului este cea mai periculoasă, căci ea roade nu numai pe deasupra ci macină și mai adânc. Cine n'a văzut un cui mâncat de rugină? Rugină se face cu mai mare ușurință când ferul este în atingere cu aer și apă. La aer uscat rugină se încetă.

Știind aceste lucruri, fiecare agricultor este dator să-și ferească uneltele și mașinile agricole de rugină, lată mijloacele de apărare contra acestui dușman al ferului:

1. Să adăpostim toate uneltele într'un șopru uscat. Cine n'are șopru și-l poate face ușor din câțiva pari și stâlpi așezați astfel lângă un perete al grajdului ca să poată fi acoperit cu paie și pe delături să-l apere cu jupi de tutei în picioare. Nu cred că să fie vre-un gospodar care să nu găsească în jurul casei materialul de mai sus, pentru a-și face un mic șopru.

2. Uneltele cu cari am terminat de lucru trebuie să le curățăm de pământ. Părțile care lucrează în pământ, cum sunt cuțitul lung, brăzdarul și cormana plugului capătă o față ca ogiunda. Aceste fețe se ung cu o unsoare groasă de car sau, dacă nu avem unsoare, putem să le vârșim, căci stratul de var le ferește de rugăciune și se ia ușor jos la începutul lucrului în primăvara următoare.

Părțile vopsite se vor unge cu ulei ars care este ieftin (ulei tolosit scos din motorul mașinei de treierat s'au dela moară), deasemenea și părțile lemnoase și de fer a uneltele. Stratul de ulei le ferește de aer și umezeală. La ungerea cu ulei este bine să folosim o perie, căci numai astfel ungerea se face și în scobiturile mărunte unde altfel uleiul nu ar putea ajunge.

Cine poate să vopsească uneltele, ca grapele, cultivatoarele, să o facă cu roșu de plumb care este cea mai durabilă vopsea și potrivită în agricultură. Înainte de vopsire, uneltele vor fi curățate cu hârtie de șmirghel, iar praful format se va înlătura cu o perie, pentruca vopseaua să se poată prinde bine. Vopseaua este cel mai bun apărător al părților de unelte cari lucrează în pământ cum sunt ramele grapelor, coarșele și barga plugului, roțițele, mașina de sămănat, cultivatoarele, tocătoarele de nutreț și altele.

Uneltele astfel vor avea o viață prelungită, ne vom putea folosi timp mai îndelungat de ele și totodată vom putea să ajutăm pe conducătorii Patriei noastre să poată împlini trebuințele țării cu cât mai puțin fer adus din străinătate pe bani așa de grei.

Avem deci cu toții datoră, să nu mai lăsăm uneltele pline de noroi și rugină aruncate în curte, în bătaia ploii și a soarelui cari amândouă macină și scurtează viața acelor unelte și mașini agricole. Putem ferești cheltuiala grea, să ne aducem nouă înșine foloase mari și prin aceasta națiunii întregi, care astăzi ne cere, să fim mai cruzători în toate.

Ing. Agr. Iacob Rusu, Ieroul

Poșta gazetei

Dlul Gheorghe Saclia Indianopolis. Am primit abia astăzi, 22 Noembrie, scrisoarea D. Voastră din 29 Septembrie 1940, în care ne scrieți că ni-ați mai trimis 2 scisori și 500 Lei. Noi n'am primit nimica. Reclamați deci banii, Adresa V'am schimbat-o. Multe salutări.